

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Parempaa viestintää riskinarvioinnin ja -hallinnan välille - COMRISK-projektin tuloksia

Suvi Joutsen

Erikoistutkija

Riskinarvioinnin yksikkö

Riskinarviointipäivä

28.5.2020

COMRISK-projekti

- EFSA apurahaprojekti 2018-2020
 - Raportti julkaistaan EFSA:n sivuilla
 - @riskinarviointi
- Mukana tutkijoita neljästä jäsenmaasta:
 - Ruotsi: Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA)
 - Saksa: Bundesinstitut für Risikobewertung (BfR)
 - Alankomaat: Wageningenin yliopisto
 - Ruokavirasto, riskinarvioinnin yksikkö
- Tutkitaan riskinarvioinnin ja -hallinnan välistä viestintää eri tavoilla ja pyritään löytämään keinoja sen parantamiseen.
 - Kuinka riskinarvioinneista saataisiin sellaisia, että niistä olisi riskinhallinnalle mahdollisimman suuri hyöty?
- Ruokaviraston osuus riskinarvioijille ja -hallitsijoille tehdyt haastattelut.

Haastattelut

- Haastateltavana riskinarvioijia ja riskinhallitsijoita
- Haastatteluissa käytiin läpi koko RA-prosessi:
 - Vastaajan tausta
 - Riskinarvioinnin aloitus – aiheen tunnistus ja kuvaus
 - Riskinhallinnan aloitteesta aloitettu riskinarviointi – riskinarviointikysymyksen muodostaminen
 - Käynnissä oleva riskinarviointiprosessi
 - Valmiin riskinarvioinnin luovuttaminen ja sen hyödyntämisen parantaminen
- Haastattelut olivat laajoja: yhteensä 114 kysymystä
 - 43 avointa kysymystä
 - 46 monivalintakysymystä
 - 23 liukujanakysymystä
 - 2 Likert-asteikollista kysymystä

Haastattelut

- Haastateltiin kussakin maassa (Alankomaat, Ruotsi, Saksa, Suomi) sekä riskinarvioijia (16 kpl) että riskinhallitsijoita (16 kpl).

- Noin puolet vastaajista oli työskennellyt alallaan > 15 vuotta.
- Vastaukset analysoitiin erikseen riskinarvioijien ja riskinhallitsijoiden osalta.
- Avoimien kysymysten vastaukset luokiteltiin niissä mainittujen aiheiden perusteella.

Tulokset

- Riskinarvioijien ja -hallitsijoiden vastaukset olivat pääasiassa samanlaisia.
- Useammassa kysymyksessä vastaukset jakautuivat laajasti.
- Numeeriset kysymykset analysoitiin tilastollisesti, mutta ryhmien vastaukset erosivat merkitsevästi ainoastaan vain muutaman kysymyksen kohdalla.
 - Haastateltavia oli melko vähän tilastollista analyysiä varten.

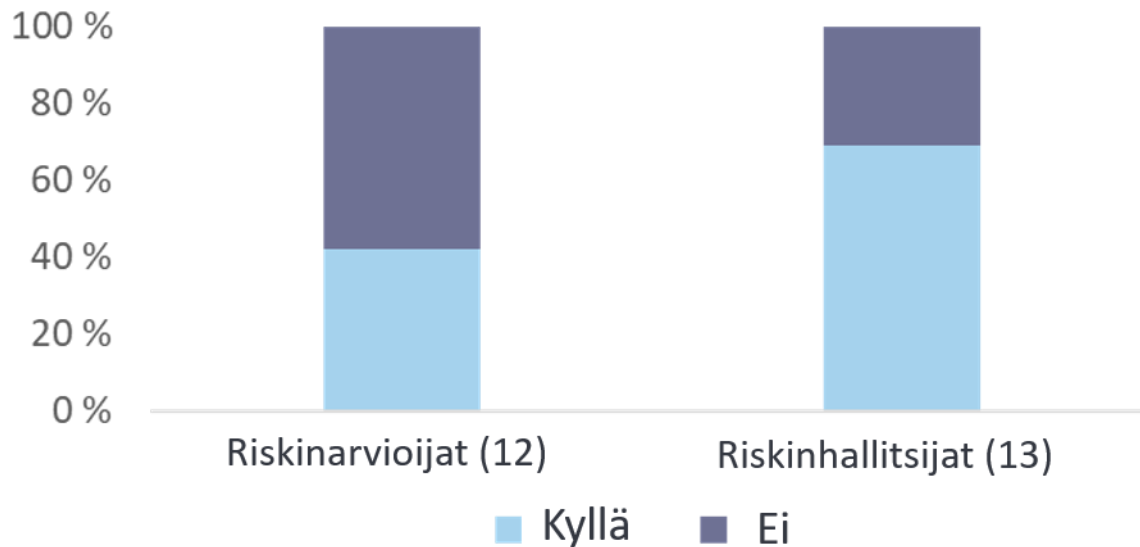
Avoin kysymys: Mikä edistää tehokasta riskinarvioinnin tekoa?

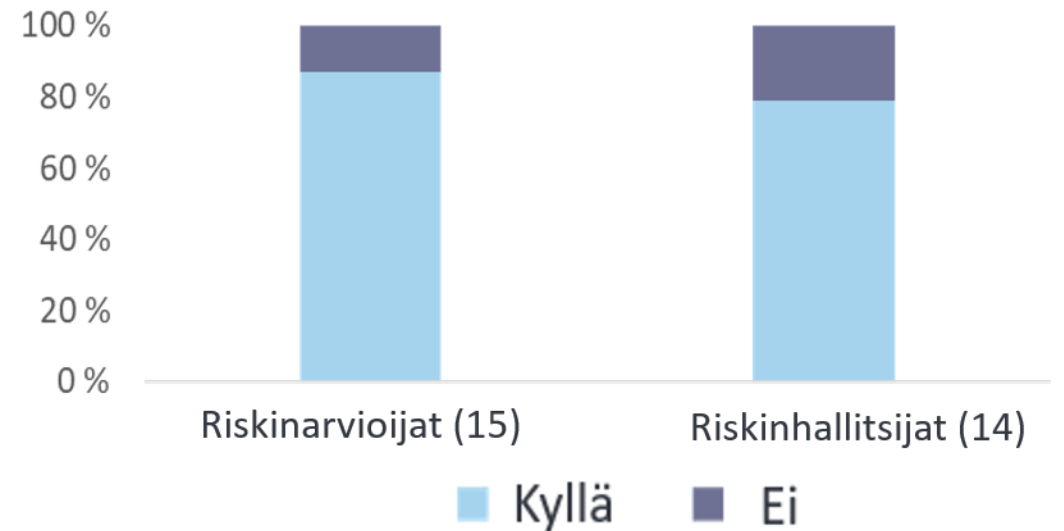
Riskinarviointikysymyksen muotoilu

Osaako riskinhallinta muotoilla, mitä he haluavat riskinarvioinnilta?

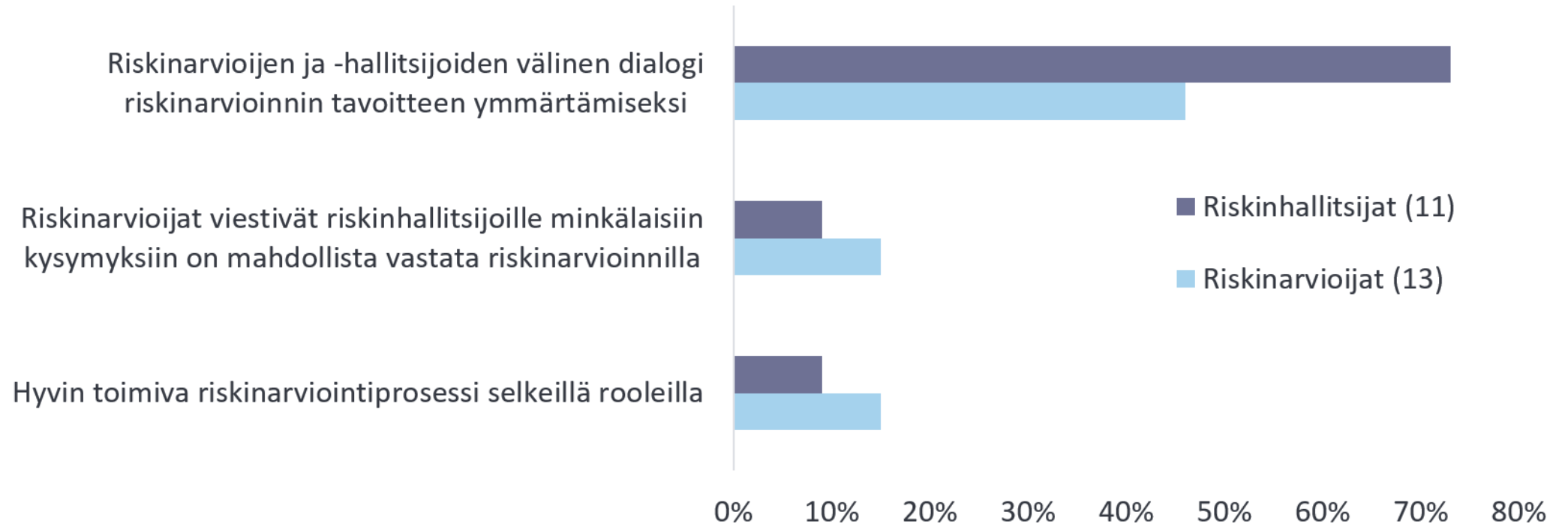
Ymmärtääkö riskinarviointi mitä riskinhallinta haluaa?

Riskinarviointikysymyksen muotoilu

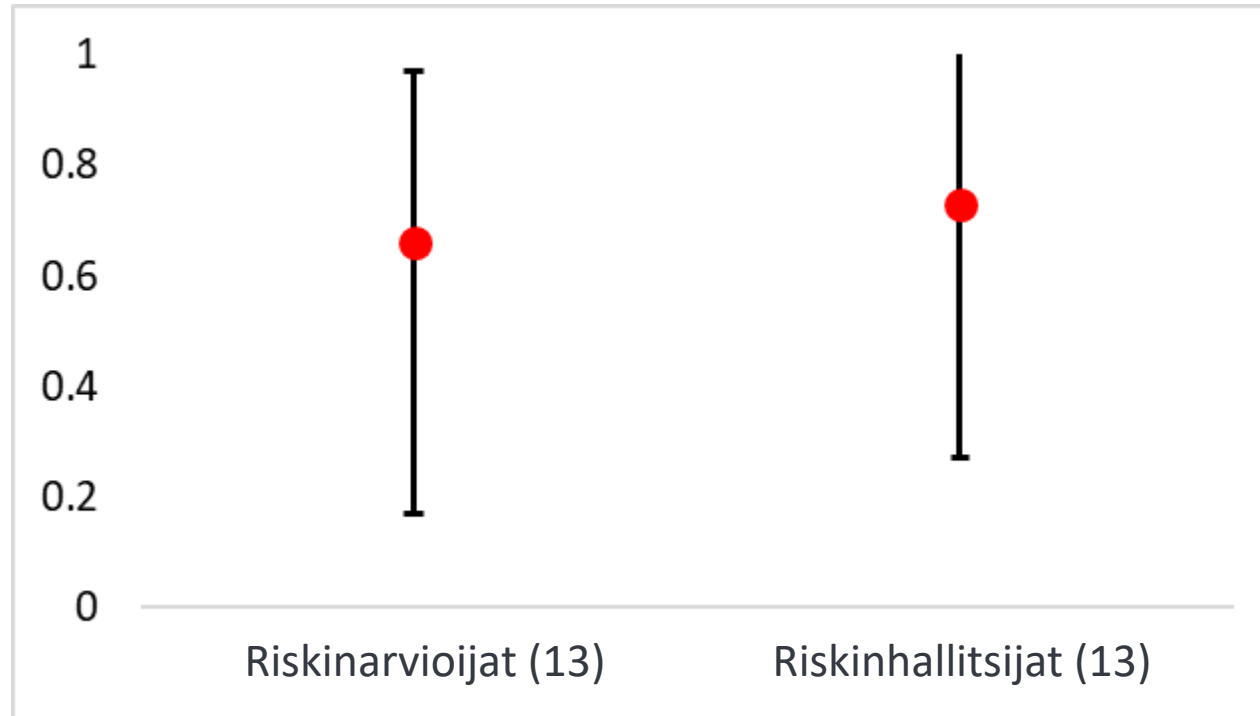
Avoin kysymys: Miten kysymyksenasettelua voisi helpottaa?

Viestintä riskinarviointiprosessin aikana

Onko viestintää tarpeeksi?
Liukujanakysymys: ei koskaan (0) - aina (1)

Keskiarvo on merkitty punaisella pisteellä ja vastausten jakauma mustalla viivalla.

Viestintä riskinarvioinnin valmistuttua

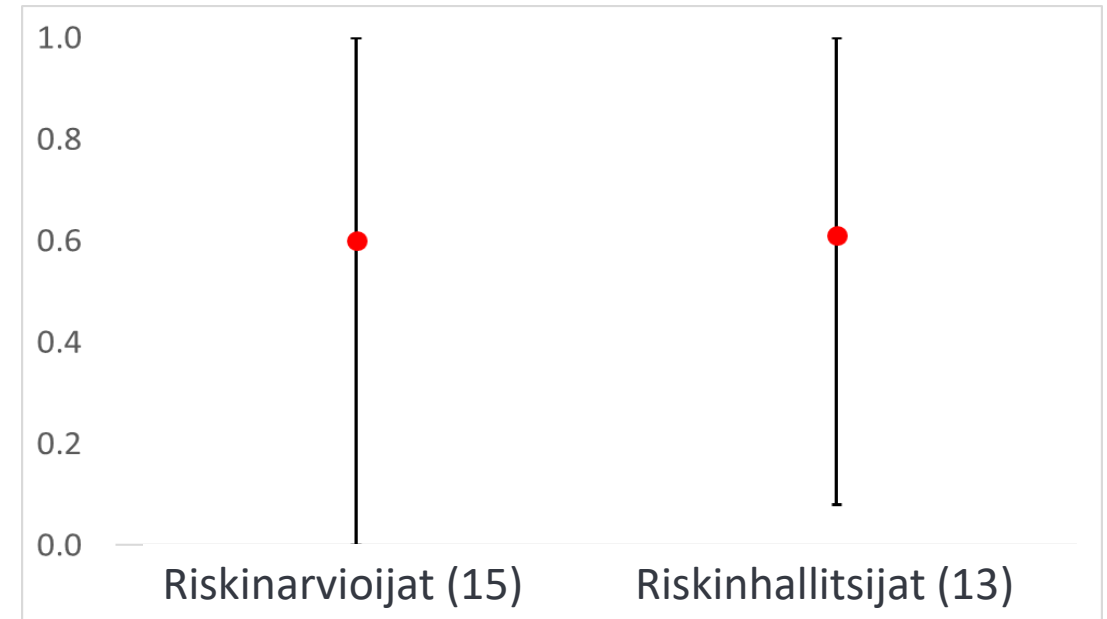
Ovatko riskinarvioinnit tarpeeksi selkeitä tukemaan päätöksentekoa ilman lisäselvennyksiä?

Liukujanakysymys: ei koskaan (0) - aina (1)

Tarvitaanko riskinarvioinnin ja -hallinnan välistä viestintää tulosten tulkintaan?

Liukujanakysymys: ei koskaan (0) - aina (1)

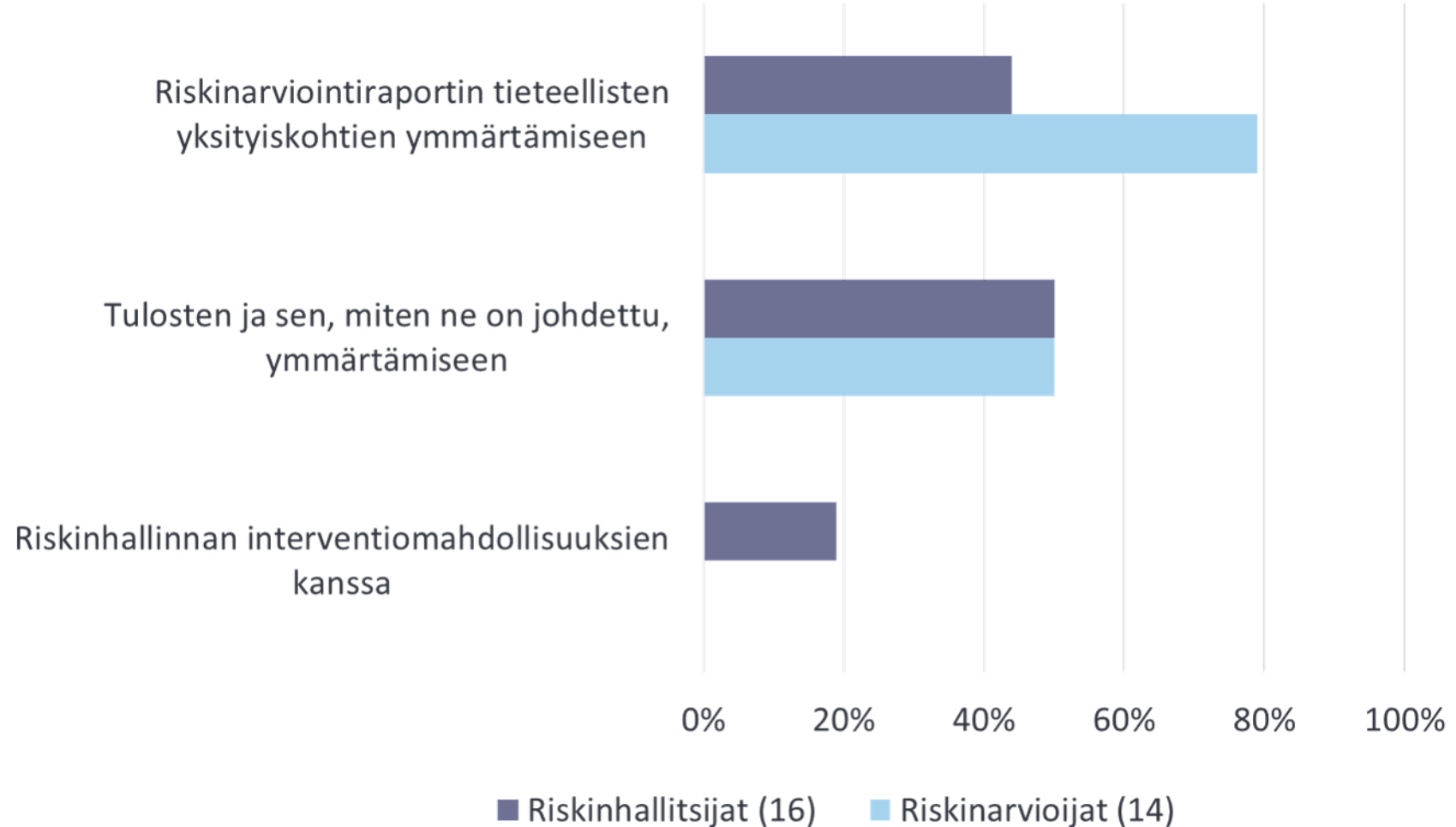

Keskiarvo on merkitty punaisella pisteellä ja vastausten jakauma mustalla viivalla.

Viestintä riskinarvioinnin valmistuttua

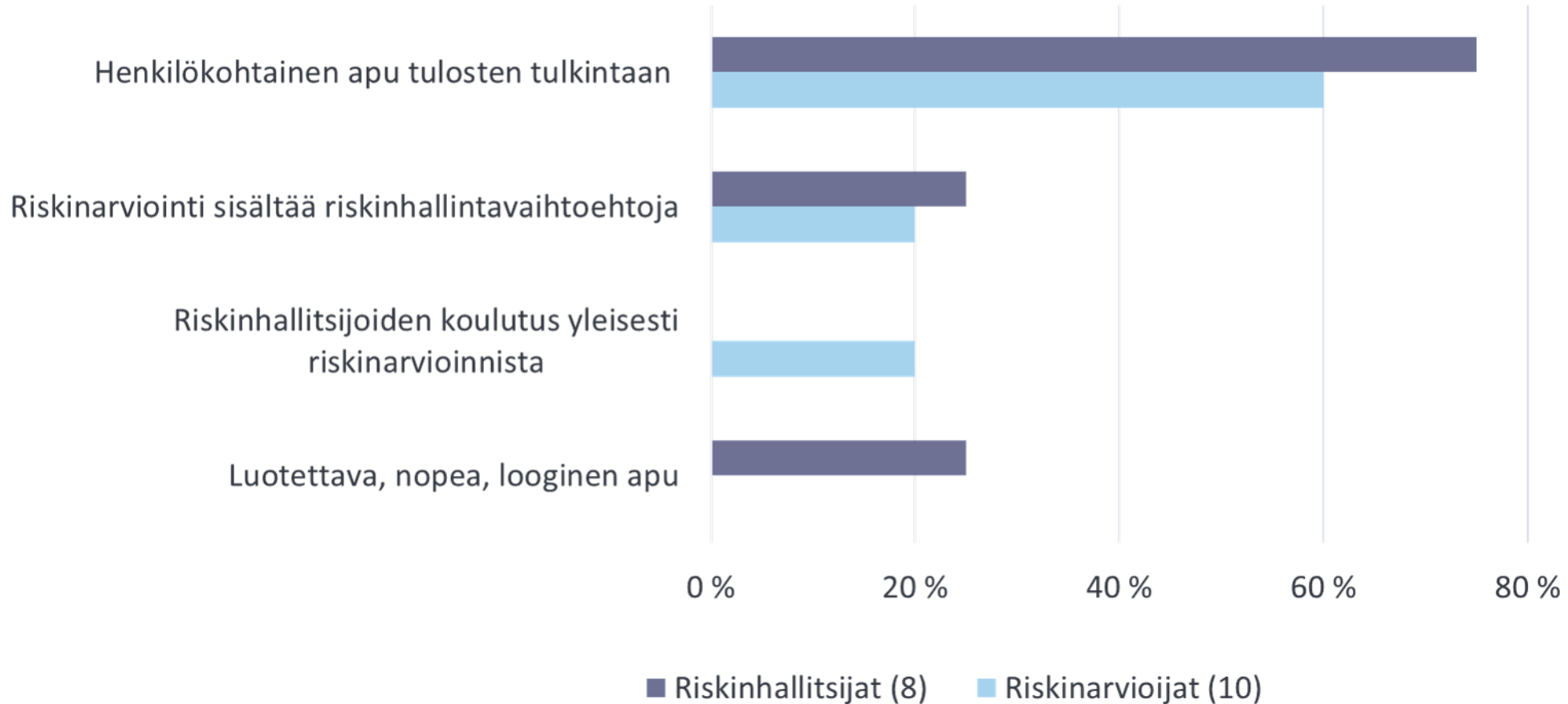
Avoin kysymys: Missä asioissa erityisesti tarvitaan apua tulosten tulkintaan?

Viestintä riskinarvioinnin valmistuttua

Avoin kysymys: Millainen tuki olisi hyödyllisintä tulosten tulkinnessa?

Viestintä riskinarvioinnin valmistuttua

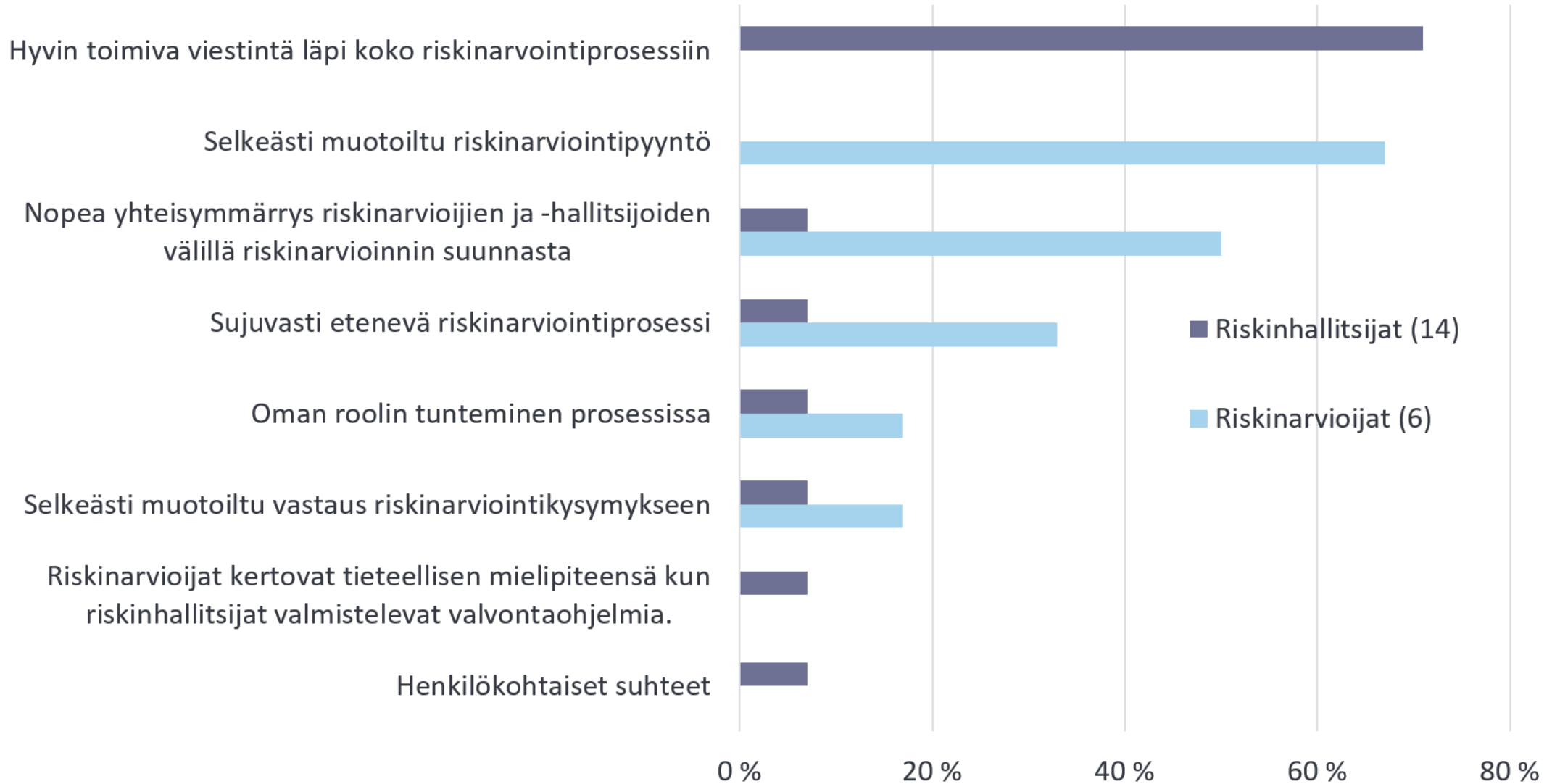
Avoin kysymys: Kuinka tulosten ymmärrettävyyttä voitaisiin parantaa?

Onnistunut viestintä

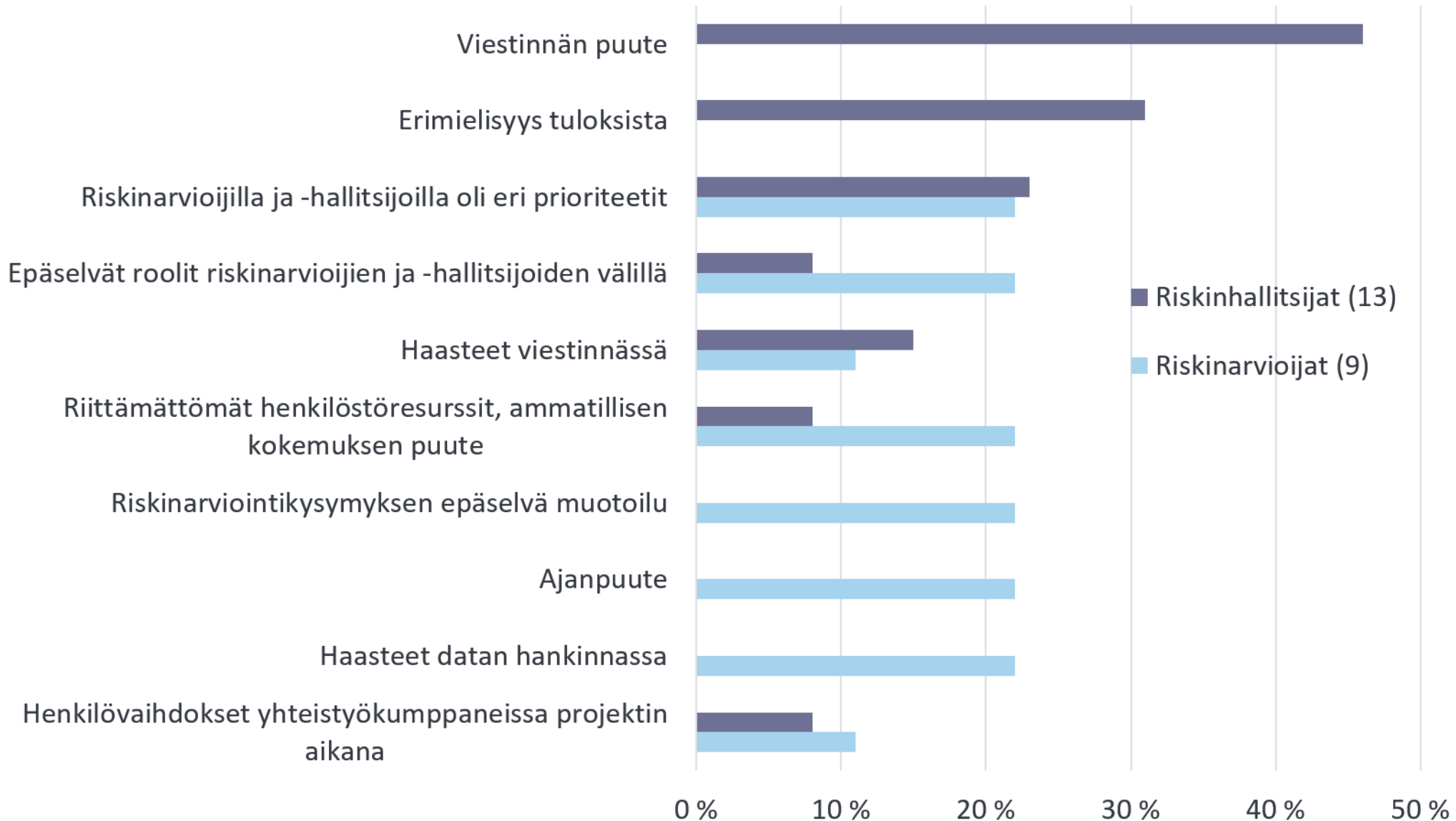
Avoin kysymys: Syy onnistuneen viestinnän taustalla

Epäonnistunut viestintä

Avoin kysymys: Syyt epäonnistuneen viestinnän taustalla

Pohdinta

- Haastattelujen perusteella tunnistettiin riskinarviointiprosessissa kohtia, joissa hyvän viestinnän merkitys korostuu.
 - Riskinarviointikysymyksen muotoilu riskinarvioijien ja -hallitsijoiden yhteistyössä.
 - Yhteistyöstä ja viestinnän tavoista sopiminen.
 - Epävirallisille keskusteluille ja tapaamisille tulee myös varata aikaa
 - Riskinhallitsijat tarvitsevat apua etenkin riskinarvioinnin tieteellisten yksityiskohtien ja tulosten ymmärtämisessä.
 - Valmiin riskinarvioinnin luettavuuteen ja selkeyteen tulee kiinnittää huomiota.
- Tulevaisuus
 - Haastattelujen tekeminen useammassa maassa.
 - Syiden ja keinojen löytäminen nyt tunnistettuihin ongelmakohtiin.

- KIITOS!
 - Haastatteluihin osallistuneet riskinarvioijat ja riskinhallitsijat
- Projektiryhmä Ruokavirastossa
 - Noora Hinkka, Kirsi-Maarit Siekkinen, Antti Mikkela, Johanna Suomi ja Pirkko Tuominen
- Kysyttävää?
 - suvi.joutsen@ruokavirasto.fi